

FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
OKOLINSKU UPRAVLJANJE I RAZVOJ
KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Priroda i okoliš, definicije i razlike

Prirodu čini neživi i živi svijet. Sve do postanka čovjekovog društva, priroda se razvijala spontano – pod dejstvom prirodnih promjena (kosmičke, geološke i klimatske promjene). Društveni sistem, nastao na podlozi prirodnog sistema, ima svoja pravila razvoja. Društveni sistem nije podsistem prirode. To su dva različita sistema, koji se prožimaju – među njima vladaju dijalektičko jedinstvo i suprotnosti. Društveni sistem se razvija preko ekonomskog sistema. Tržište, koje je osnov ekonomskog sistema, nije samo prostor ponude i potražnje, njime upravlja politički sistem. Tako su se nad prirodnim sistemom izgradili društveni, ekonomski i politički sistemi. Svi oni zajedno čine okoliš/okolinu/životnu sredinu/okruženje (engl. Environment). Ovi sistemi se nalaze u izraženom konfliktu, zbog načina na koji društvo ostvaruje svoj razvoj.

Osnovne karakteristike organizacije društva su postojanje:

Proizvodnog i

Potrošačkog sektora.

Proizvodni sektor uzima sirovine iz zemlje i koristi prirodne procese, a zatim ih pretvara u proizvode, koje prosljeđuje potrošačkom sektoru. Oba sektora odlažu u prirodu ono što im je nepotrebno (otpad). Za sve ove, i njima povezane aktivnosti (npr. saobraćaj, trgovinske ili upravne djelatnosti), potreban je prostor. Sa stanovišta ljudske vrste i njenog društvenog organiziranja, priroda pruža čovjeku četiri osnovne vrste usluga:

Priroda je izvor sirovina (sve ljudske aktivnosti započinju ekstrakcijom sirovina iz prirode – na primjer poljoprivreda, korištenje voda, rudarstvo);

Priroda osigurava prostor za obavljanje ljudskih aktivnosti;

Prirodne procese (npr. padavine, tečenje rijeka, sijanje sunca) čovjek koristi u svom privrednom sistemu, kao i urbanizaciji;

Priroda je odlagalište otpada.

Uticao na okoliš i zaštita okoliša

Uticao na okoliš je svaka izmjena u okolini, bila nepovoljna ili korisna, koja potpuno ili djelimično proizilazi iz aktivnosti neke organizacije, proizvoda ili usluga. Prema veličini uticaja, mogu se razlikovati tri grupe:

Fizički uticaji na okolinu (zagađivanje i otpad);

Uticaji na eko-sisteme; i

Uticaji na socio-kulturnu okolinu;

ali su suštinski svi oni međusobno povezani (tj. isprepleteni).

Odnos čovjeka prema okolišu, od industrijske revolucije do danas, prošao je kroz tri faze:

Zaštita okoliša (praćenje uticaja zagađene vode, zraka i zemljišta na ljude, biljke i životinje, te ograničenje zagađivanja iz izvora po jedinici mase otpadnih voda ili izduvnih gasova, i ograničenje zagađenosti ambijentalnog zraka, ili rijeka i jezera);

Upravljanje zagađivanjem – sprječavanje/prevencija (predviđanje uticaja na okoliš novih postrojenja, te izbor njihove lokacije i parametara ispusta, tehnološki razvoj); i

Održivi razvoj, težnja za postizanje kompatibilnosti između društveno-ekonomskog razvoja i prirodnih zakonitosti i procesa, koji se danas u svijetu pokušava uvesti u praksu.

Svaka nova generacija pristupa okolišu sadržava u sebi prethodnu generaciju.

Svemu ovome prethodio je princip ignoriranja okoliša, i/ili „zagadi pa bježi“.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com